Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderij en het gemeentelijk beleid voor Rood voor Rood
Zaaknummer	60696-2023
B&W vergadering	21 november 2023
Agendacommissie	4 december 2023
Raadsvergadering	21 december 2023
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Behandelend ambtenaar	Dennis Witteveen, Leonie van Dam, Maaike van der Veen
Fatale termijn(en)	

Bijlage(n):
(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Addendum op beleid Erven in Beweging 2023
2. Presentatie LBV-regelingen en Rood voor Rood.
3. Brief provincie Overijssel over toepassen Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderij en KGO

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

Datum	21 december 2023
Zaaknummer	60696-2023
Onderwerp	Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderij en het gemeentelijke Rood voor Rood beleid
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Dennis Witteveen, Leonie van Dam, Maaike van der Veen

Bestuursamenvatting

Om de stikstofuitstoot in Nederland te beperken gelden er sinds 3 juli 2023 twee regelingen op basis waarvan veehouderijen vrijwillig hun bedrijf kunnen beëindigen:

1. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (LBV-plus)
2. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor stikstofreductie (LBV)

Er is een directe samenhang tussen deze landelijke beëindigingsregelingen en het gemeentelijke beleid Erven in Beweging 2023 specifiek het onderdeel Rood voor Rood. Beide regelingen zijn - vanuit hun eigen specifieke doelen - gericht op het slopen van (vrijkomende) agrarische bebouwing. Diverse agrariërs vragen de gemeente of/in hoeverre ze hun gebouwen kunnen inzetten voor zowel de LBV-plus/LBV als voor Rood voor Rood. Dit raadsvoorstel gaat in op de mogelijke antwoorden op deze vraag (ja, nee, ja mits) en de gevolgen daarvan. Vanwege de ongewenste gevolgen van een ja antwoord (combineren mogelijk) en een nee antwoord (combineren uitsluiten) stelt het college voor de vraag te beantwoorden met ja, mits. Concreet betekent dit voorstel dat:

- we de combinatie/stapeling van de LBV-plus met Rood voor Rood niet toestaan
- we bij de LBV de combinatie met Rood voor Rood wel toestaan maar alleen voor zover het nodig is ter compensatie van de sloopkosten van de gebouwen waarvoor wel een sloopverplichting geldt maar geen sloopvergoeding wordt gegeven.
- Bij het compenseren van de sloopkosten waarvoor de LBV geen vergoeding kent gaan we uit van een standaardbedrag van € 45,- per m2, conform de sloopvergoeding die wordt gehanteerd bij de LBV-plus/LBV. De opbrengsten van de sloopvergoeding worden daarbij afgezet tegen de baten, de waarde van de kavel. Uitgangspunt is dat de kosten en baten in balans zijn (op 0 uitkomen). Als er een positief saldo is voor de ondernemer moet dit worden geïnvesteerd in ruimtelijke of maatschappelijke kwaliteit

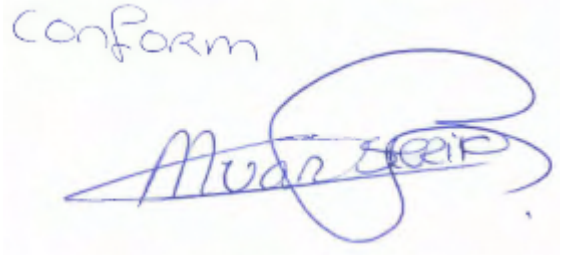
Voor gebouwen die buiten de LBV-plus/LBV regeling vallen blijft het Rood voor Rood beleid ongewijzigd. Door aan de voorkant duidelijkheid te geven over de mogelijkheden helpen we agrariërs om een weloverwogen keuze over stoppen te maken. Dit voorstel sluit aan bij het advies van de provincie Overijssel over dit onderwerp. Het voorstel betekent dat een addendum nodig is op het beleid Erven in Beweging 2023.

Beslispunten

1. In te stemmen met een addendum op het beleid Erven in Beweging 2023 op het onderdeel Rood voor Rood zoals verwoord in voorliggend raadsvoorstel.
2. Het addendum op het beleid Erven in Beweging 2023 vast te stellen.

Gemeente Raalte

Besluit

Inleiding

Om de stikstofuitstoot in Nederland te beperken gelden er sinds 3 juli 2023 twee regelingen op basis waarvan veehouderijen vrijwillig hun veebedrijf kunnen beëindigen:

1. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (LBV-plus)
2. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor stikstofreductie (LBV)

Beide regelingen zijn de verantwoordelijkheid van het Rijk. Gemeenten hebben wel een rol in de voorbereiding (vragen van het rijk over vergunningen beantwoorden), uitvoering (planologische procedures voeren rondom bedrijfsbeeindiging) en handhaving van de beëidigingsregelingen.
De beëindigingsregelingen hebben raakvlak met gemeentelijke beleid Erven in Beweging, specifiek de Rood voor Rood regeling. Beide regelingen zijn - vanuit hun eigen doelen - gericht op het slopen van (vrijkomende) agrarische bebouwing. Diverse agrariërs vragen de gemeente of/in hoeverre ze hun gebouwen dubbel kunnen inzetten voor zowel de LBV-plus/LBV regeling als voor de Rood voor Rood regeling. Dit raadsvoorstel gaat in op de mogelijke antwoorden op deze vraag (ja, nee, ja mits) en de gevolgen daarvan. Het voorstel van het college het antwoord ja, mits. Dit voorstel betekent dat een addendum nodig is op het beleid Erven in Beweging 2023.

De landelijke beëindigingregelingen in het kort

De beëindigingsregelingen zijn gericht op het vrijwillig stoppen van veehouderijlocaties om hiermee stikstofuitstoot te reduceren. De LBV-plus (Piekbelastersregeling) komt voort uit de rapporten van de commissie Remkes en zijn bedoeld om Nederland van het slot te halen. De stikstofruimte die bij de beëindigingregelingen vrij komt wordt ingezet voor natuurherstel, voor het oplossen van het PAS-melder probleem en voor urgente (woningbouw) opgaven.

De regelingen LBV en LBV-plus verschillen in doel, doelgroep, drempelwaarde, termijn openstelling, hoogte subsidie en wijze van verdeling en aanpak. Bijlage 2 geeft een overzicht van de hoofdpunten en verschillen tussen de beide regelingen. De twee belangrijkste verschillen zijn:

- De vergoeding voor de gebouwen: de LVB-plus vergoedt 120% van de gecorrigeerde vervangingswaarde van gebouwen, de LBV 100%. In beide regelingen wordt alleen de gecorrigeerde vervangingswaarde van veestallen en mestsilo's vergoed. Andere gebouwen bijvoorbeeld machinebergingen en voeropslagen maken geen deel uit van de regelingen/vergoedingen.
- Bij beide regelingen geldt de verplichting om het veebedrijf te beëindigen en de veestallen en mestsilo's te slopen. De LBV-plus biedt hierbij een sloopvergoeding van 45 euro per m2. De LBV biedt geen sloopvergoeding (maar kent dus wel een sloopverplichting).

Via het ministerie weten we dat er op dit moment (d.d. 15 november 2023) drie formele aanvragen voor deelname aan de LBV-plus en LBV in onze gemeente zijn. Uit ambtelijke keukentafelgesprekken blijkt dat er meer agrariërs deelname overwegen. Hoeveel agrarische bedrijven in Raalte er totaal in aanmerking komen voor deelname aan de beide regelingen weten we niet.

Huidige beleid Rood voor Rood in het kort

Doel van Rood voor Rood is het stimuleren van de sloop van vrijkomende agrarische bebouwing. Dit om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te verbeteren, verpaupering en ongewenst/illegaal gebruik tegen te gaan, asbestsanering te stimuleren en bij te dragen aan de leefbaarheid.
Ter compensatie van de sloopkosten biedt het beleid de mogelijkheid om bij sloop van minimaal 850 m2/1000 m2 agrarische bedrijfsbebouwing één woning op het erf/aan de dorsrand terug te bouwen. Bij sloop van 2000 m2 of meer kunnen twee woningen gebouwd worden. Voor meer dan twee woningen moet een financiële onderbouwing aantonen dat deze kavels noodzakelijk zijn om de sloop te bekostigen.

Mogelijke gevolgen combineren LBV-plus/LBV met Rood voor Rood

Diverse agrariërs die in aanmerking komen voor deelname aan de LBV-plus/LBV stellen ons de vraag of/in hoeverre ze deze regelingen kunnen combineren met de gemeentelijke Rood voor Rood regeling. Concreet is de vraag of ze hun gebouwen dubbel mogen inzetten en daarbij een dubbele vergoeding krijgen: de gecorrigeerde vervangingswaarde van de gebouwen vanuit de LBV-plus/LBV en een compensatiekavel vanuit Rood voor Rood.
Vanuit het huidige beleid Erven in Beweging 2023 is het antwoord op deze vraag ja omdat dit beleid stapeling van regelingen niet uitsluit. Dit ja-antwoord heeft als positief gevolg dat dit voor agrariërs een financiëele stimulans kan zijn om mee te doen aan de LBV-plus/LBV. Daardoor wordt onze bijdrage aan de landelijke stikstofdoelen groter. Het stapelen van regelingen heeft echter ook ongewenste gevolgen. Zo zal het aantal nieuwe woningen in het buitengebied meer toenemen dan wanneer het combineren van beide regelingen wordt uitgesloten. Dit sluit niet aan bij (de aanpassing van) het beleid Erven in Beweging 2023. Daarbij kan de financiële vergoeding voor de individuele agrarier ook hoog uitpakken, wat moeilijk is uit te leggen naar agrariers die buiten de LBV-regelingen vallen (zie voor een voorbeeld van de vergoedingen bij LBV-plus, LBV en Rood voor Rood bijlage 2).
Door aan de voorkant duidelijkheid te geven over de mogelijkheden helpen we agrariërs om een weloverwogen keuze over stoppen te maken.

Beoogd effect

Duidelijkheid geven over welke mogelijkheden er zijn voor het combineren van de Landelijke beëindigingsregelingen Veehouderij en de gemeentelijke Rood voor Rood regeling. Daarbij bij te dragen aan zowel de doelen van het beleid Erven in Beweging 2023 als de landelijke stikstofdoelen (natuurherstel, vergunningverlening PAS-melders en blijvende agrarische bedrijven).

Argumenten

1. *We stimuleren om gebruik te maken van de LBV-regeling door aanvullend Rood voor Rood mogelijkheden te bieden ter compensatie van de sloopkosten en dragen zo bij aan de landelijke stikstofdoelen.*

Het bieden van de mogelijkheid om de LBV-plus/LBV regeling te combineren met Rood voor Rood kan een extra stimulans bieden aan veehouders die willen stoppen (en in aanmerking komen voor de LBV-plus/LBV). Een grotere deelname vergroot onze bijdrage aan de landelijke doelen van de beide beëindigingsregelingen waaronder de vergunningverlening van PAS-melders en blijvende agrarische bedrijven. Om te voorkomen dat de baten voor agrariërs disproportioneel uitpakken is het voorstel om de mogelijkheid tot combineren te beperken tot:

- De LBV-regeling (dus niet de LBV-plus)
- Het compenseren van uitsluitend de sloopkosten waarvoor de LBV geen vergoeding kent en hierbij een standaardbedrag van € 45,- per m2 te hanteren, conform de sloopvergoeding die wordt gehanteerd bij de LBV(-plus). De opbrengsten van de sloopvergoeding worden daarbij afgezet tegen de baten, de waarde van de kavel. Uitgangspunt is dat de kosten en baten in balans zijn (op 0 uitkomen). Als er een positief saldo is voor de ondernemer moet dit worden geïnvesteerd in ruimtelijke of maatschappelijke kwaliteit.

2. *We sluiten aan bij de doelen van het beleid Erven in Beweging 2023*

Met de mogelijkheid tot het combineren van de regeling LBV en Rood voor Rood stimuleren we deelname aan de LBV en daarmee de sloop van vrijkomende landschapsontsierende bebouwing. Daarbij is het aantal woningen dat kan worden gerealiseerd kleiner dan bij het alleen toepassen van Rood voor Rood. Dit kan het geval zijn als een

agrariër afziet van deelname aan de LBV maar (later) toch kiest voor het meedoen aan Rood voor Rood. Het beperken van het aantal nieuwe woningen in het buitengebied sluit aan bij het huidige beleid Erven in Beweging 2023 (in mei 2023 vastgesteld door de raad.

3. *Door aan de voorkant duidelijkheid te geven over de mogelijkheden helpen we boeren om een weloverwogen keuze over stoppen te maken en op een goede manier hun bedrijf te beëindigen.*

Agrariërs die in aanmerking komen voor deelname aan de LBV-plus/LBV zijn zoekende naar duidelijkheid voor de toekomst. Daarom is het belangrijk om op voorhand duidelijkheid te geven over de mogelijkheid tot combineren van regelingen en de hoogte van de sloopvergoeding waarmee moet worden gerekend. Dit neemt niet weg dat maatwerk in uitzonderlijke gevallen mogelijk blijft.

4. *We sluiten hierbij aan bij het door de provincie Overijssel aangegeven advies over toepassing van de KGO in combinatie met de LBV/LBV-plus.*

De provincie heeft in een brief gemeenten geadviseerd over de omgang met de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (waar ons beleid Erven in Beweging de invulling van is) in relatie tot de LBV-plus/LBV. Zie bijlage 3. De provincie adviseert om bij Rood voor Rood alleen de prestaties mee te tellen waarvoor geen subsidie wordt verleend vanuit de LBV-plus/LBV. Voorliggend voorstel sluit aan bij dit provinciale advies.

Participatie
Met de andere Sallandse gemeenten is de afgelopen maanden over dit onderwerp ambtelijk gesproken. Op dit moment hebben de drie gemeente alle drie hun eigen Rood voor Rood beleid. De behoefte is wel aan een gezamelijke en heldere (basis)lijn op dit onderwerp richting agrariërs en adviseurs. Geen van de gemeente heeft tot nu toe een lijn op dit onderwerp vastgelegd. Olst-Wijhe kan zich ambtelijk goed vinden in voorliggend voorstel. De gemeente Deventer heeft beperkte ambtelijke capaciteit en beraad zich nog over of en zo ja welke aanvullende besluitvorming ze op dit onderwerp willen/moeten nemen

Duurzaamheid
Dit voorstel draagt bij aan de sloop van landschapsontsierende bebouwing in het buitengebied en de landelijke doelen voor vermindering van de stikstofuitstoot.

Kanttekeningen
De sluitingsdatum voor het aanmelden voor de LBV-regeling is op 1 december 2023. De aanmeldingen worden daarna eerst beoordeeld worden en op basis van effectiviteit ingedeeld. Het ministerie heeft aangegeven hiervoor maximaal 6 maanden nodig te hebben. De aanvraag wordt afgewezen of toegewezen. Bij een toewijzing krijgt een agrariër een voorstel vanuit het ministerie. Hierna heeft de agrariër maximaal 6 maanden om het voorstel te accepteren. Het is dan ook geen probleem dat er nog geen besluit is genomen of de LBV-regeling gecombineerd kan worden met Rood voor Rood.

Financiën
N.v.t.

Vervolg
Als u instemt met dit voorstel worden nieuwe initiatieven voor rood-voor-rood plannen op basis hiervan beoordeeld.

Communicatie
Na vaststelling door uw raad wordt het nieuwe beleid op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd en de informatie over Erven in Beweging 2023 op www.raalte.nl wordt aangepast. Daarnaast wordt het nieuwe beleid gedeeld met stakeholders zoals mogelijke initiatiefnemers en zaakbegeleiders.

Bijlagen

1. Addendum beleid Erven in Beweging 2023
2. Presentatie landelijke LBV plus en LBV-regelingen en gemeentelijk Rood voor Rood beleid.
3. Brief provincie Overijssel over toepassen Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderijen en KGO

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de waarnemend burgemeester
Arco Hofland

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

Zaaknummer 60696-2023

De raad van de gemeente Raalte,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 november 2023

Besluit:

1. In te stemmen met een aanvulling van het beleid Erven in Beweging op het onderdeel Rood voor Rood zoals verwoord in voorliggend raadsvoorstel.
2. Het addendum op de Beleidsnota Erven in Beweging 2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van 21 december 2023

de griffier
Karin Zomer

de voorzitter
Arco Hofland